

Uchwała Nr SO.10.4012.105.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 15 kwietnia 2026 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Pogorzela za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 roku (ze zmianami) w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska

Członkowie: Małgorzata Okrent

Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Pogorzeli sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagą jak w pkt. VII.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Burmistrza Pogorzeli z wykonania budżetu za rok 2025, przedłożone tut. Izbie drogą elektroniczną w dniu 30 marca 2026 roku wraz z informacją o stanie mienia komunalnego (zamiast informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego – vide art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy) i objaśnieniami. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2025 rok wraz ze zmianami, uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, następnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pogorzela na lata 2025-2035 wraz ze zmianami oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 roku, przedkładanymi Izbie.

I. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2025 rok zawiera:

1. Część opisową i tabelaryczną. W części opisowej sprawozdania Burmistrz przedstawił realizację dochodów budżetowych w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej, w podziale na część dotyczącą dochodów bieżących i część dotyczącą dochodów majątkowych. Następnie zostały zaprezentowane wydatki Gminy. Wykonanie wydatków zostało omówione według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej, w podziale na część dotyczącą wydatków bieżących i wydatków majątkowych. W dalszej kolejności omówiono przychody i rozchody budżetu.

W części tabelarycznej przedstawiono m. in.:

- wykonanie dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2025 roku, zaprezentowane w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,

- wykonanie wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2025 roku, zaprezentowane w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
- wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład,
- wykonanie dochodów i wydatków w związku z Covid-19,
- wykonanie dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
- dochody i wydatki z Funduszu Pomocy za 2025 rok,
- wykonanie funduszu sołeckiego w 2025 roku.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 oraz art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Zgodnie z art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonane w trakcie roku 2025 oraz ich wykonanie.
3. Informację o przebiegu realizacji zadań wykonywanych w cyklu wieloletnim, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

II. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet za rok 2025 został wykonany z nadwyżką w kwocie 1.524.481,73 zł, przy planowanym deficycie na kwotę 14.263,13 zł. Wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:

- a) dochody wykonano w wysokości 47.131.745,42 zł, tj. 97,79 % planu, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 35.636.887,63 zł, tj. 99,25 % planu,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 11.494.857,79 zł, tj. 93,52 % planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 45.607.263,69 zł, tj. 94,60 % planu, w tym:
 - wydatki bieżące wykonano w wysokości 32.915.204,94 zł, tj. 95,76 % planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 12.692.058,75 zł, tj. 91,73 % planu.

Wykonane dochody bieżące przewyższają wykonane wydatki bieżące, co spełnia wymóg z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody budżetu zrealizowano w kwocie 2.821.022,56 zł w tym z tytułu:

- nadwyżki z lat ubiegłych, pomniejszonej o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.623.637,18 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 14.263,13 zł;
- spłaty udzielonych pożyczek w kwocie – 183.122,25 zł.

Rozchody budżetu natomiast nie były planowane (jednostka nie posiada zadłużenia).

Dane w powyższym zakresie potwierdza sprawozdanie Rb-NDS „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025”.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że Gmina nie posiada zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2025 roku”.

III. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025” wykazała, że:

- 1) nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) w n/w podziałkach klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie, co prezentuje poniższa tabela:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
855	85516	6057	0,00	0,00	498.648,00	498.648,00	498.648,00
855	85516	6059	0,00	0,00	114.689,04	114.689,04	114.689,04
Razem:							613.337,04

W zakresie powyższych zobowiązań skutkujących przekroczeniem planu wydatków ustalonych w budżecie Gminy na 2025 rok na stronie 86 wskazano, iż „Burmistrz Pogorzeli zaciągnął zobowiązanie w roku 2025 na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pogorzela- przyjął fakturę za I etap budowy żłobka w Pogorzeli z infrastrukturą i wyposażeniem z terminem płatności w styczniu 2026 r. na kwotę 613.337,04 zł (rozdział 85516).”

W wykazie przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej, wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku, w ramach wydatków majątkowych pod poz. 1.1.2.2. ujęto przedsięwzięcie pn. „Budowa żłobka w Pogorzeli z infrastrukturą i wyposażeniem”, którego okres realizacji zaplanowano na lata 2025-2026, a limit wydatków 2026 roku zaplanowano w kwocie 2.425.280,00 zł oraz w poz. 1.3.2.11 z okresem realizacji 2025-2026, limitem wydatków w 2025 roku 92.500,00 zł oraz w 2026 roku 52.500,00 zł (855/85516/6050).

W uchwale Nr X/45/2024 Rady Miejskiej w Pogorzeli z dnia 20 grudnia 2024 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pogorzela na lata 2025-2035 Rada Miejska upoważniła Burmistrza do zaciągnięcia zobowiązań:

- związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku nr 2 do uchwały;
 - z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy.
- 3) we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w należytą wysokość.

IV. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 188.588,72 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie

alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 160.008,77 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” oraz § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”):

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Klasyfikacja	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	117.000,00	125.422,92	85153	10.000,00	4.180,66
75618 § 0270	52.500,00	34.585,85	85154	191.363,13	184.408,06
Razem	169.500,00	160.008,77	Razem:	201.363,13	188.588,72

Z rozliczenia dochodów i wydatków 2025 roku wynika, iż do wydatkowania na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz zwalczanie narkomanii pozostały środki w kwocie **3.283,18 zł**.

Do dnia wydania niniejszej opinii do przychodów budżetu 2026 roku nie zostały wprowadzone niewykorzystane w 2025 roku środki wynikające z rozliczenia finansowego dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

1. gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
2. zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

- V. W niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan	Wykonanie
600	60016	4560	Odsetki od dotacji oraz płatność: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	219.369,00	219.369,00
750	75023	4580	Pozostałe odsetki	174,00	174,00
750	75085	4580	Pozostałe odsetki	2.500,00	2.395,17

W zakresie w/w wydatków Burmistrz na stronie 85 sprawozdania informuje:

- dz. 600 rozdz. 60016 § 4560 kwota 219.369,00 zł: „Zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego Nr FB-I.3150.2.2024 z dnia 24.07.2024 Gmina Pogorzela dokonała zwrotu dofinansowania na realizację zadania pn. „Budowa ulic: W. Roszczaka, ks. W. czerwińskiego, I. Buszy, W. Kucharczyka w Pogorzeli (II rata) w kwocie 374.269,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 219.369,00 zł (rozdział 60016)”,
- dz. 750 rozdz. 75023 § 4580 kwota 174,00 zł: „W rozdziale 85023 (Urzędy gmin) wydatkowano kwotę 174,00 zł na zapłatę odsetek z tytułu korekty deklaracji ZUS RCA po przeprowadzonej kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych”,
- dz. 750 rozdz. 75085 § 4580 kwota 2.395,17 zł: „w rozdziale 75085 (Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego) 2.395,17 zł przeznaczeniem na pokrycie odsetek w związku z wydaniem po terminie orzeczenia o przyznaniu renty dla pracownika.”.

- VI. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem poniższych pozycji:

- 1) Na stronie 18 sprawozdania wskazano, iż „skutki obniżenia górnych stawek podatków w roku 2024 wynoszą 1.161.397,05 zł” (zapis pochodzi ze sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2024). Skutki obniżenia górnych stawek podatków w roku 2025 zgodnie ze sprawozdaniem budżetowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 stanowią kwotę 1.007.058,88 zł.
- 2) W tabeli nr 37 „Zestawienie zmian w należnościach/zaległościach/nadpłatach w 2025 roku w stosunku do końca 2024 roku” (str. 170) w dz. 750 rozdz. 75023 § 0940 w kolumnie „należności ogółem” wykazano kwotę należności 4,00 zł, natomiast ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 (korekta sprawozdania z dnia 27.02.2026 r.) wynika kwota 22,86 zł. Ponadto nie wykazano należności w dz. 854 rozdz. 85412 § 2910 w wysokości 599,00 zł. W konsekwencji należności ogółem wykazano w nieprawidłowej wartości tj. 1.944.736,39 zł, zamiast 1.945.362,33 zł.

- VII. Skład Orzekający ustalił, iż w części opisowej sprawozdania nie zawarto żadnych informacji odnośnie przyczyn niskiego wykonania lub braku wykonania następujących zadań inwestycyjnych:
- zakup samochodu: plan 80.000,00 zł, wykonanie 0,00 zł (0,00% wykonania planu),
 - budowa awaryjnego ujęcia wody ze studni głębinowej oraz rurociągu wodociągowego: plan 492.000,00 zł, wykonanie 0,00 zł (0,00% wykonania planu),
 - zakup cysterny do dowożenia wody pitnej o poj. 5000 dm³: plan 48.000,00 zł, wykonanie 0,00 zł (0,00% wykonania planu),
 - zakup pompy do wody zanieczyszczonej (2 szt.): plan 26.000,00 zł, wykonanie 13.000,00 zł (50,00% wykonania planu),
 - rewitalizacja parku w Pogorzeli (WPF): plan 60.000,00 zł, wykonanie 32.500,00 zł (54,17% wykonania planu),
 - rozbudowa oświetlenia ulicznego w Gminie Pogorzela (ul. Bolesława Prusa, ul. Krótka, ul. Rynek): plan 154.634,00 zł, wykonanie 0,00 zł (0,00% wykonania planu),
 - zakup sceny mobilnej na potrzeby organizacji imprez i wydarzeń kulturalnych w Gminie Pogorzela: plan 10.116,00 zł, wykonanie 0,00 zł (0,00% wykonania planu),
 - modernizacja sali konferencyjnej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Pogorzeli: plan 80.000,00 zł, wykonanie 45.388,45 zł (56,74% wykonania planu).

VIII. Informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego, która została opracowana z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, oznaczono jako „Informacja o stanie mienia komunalnego za okres od dnia 01.01.2025 do dnia 31.12.2025 r.”. Przepis art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych stanowi, iż zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym, organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego. Mienie komunalne „stanowi część mienia jednostek samorządu terytorialnego” – vide „Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym”, red. P. Chmielnicki, Warszawa 2007.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.